

MAKESZISZ tanulmányút Bad Zwischenanh Ammerland

Beszámoló

Hosszú út, futó tájak, zöldek, dombok, takaros házak, bevetett, megművelt parcellák, a szélerőművek futurisztikus karkörzései, a napelem ezrek katonás rendje a mezőkön.

Hazafelé is azt látom, amit odafelé. De most gondolataimban ott kavargó a hét összes élménye.

A látvány

Azt mondják az ember a világot 92%-ban a látás során szerzett információk alapján érzékeli. Hát ezt valóban látni kell. Az egész város egy nagyon-nagyon rendszerben tartott park.

Mélyzöld sűrű gyepek és virágzó galagonyafák, hatalmas tölgyek és rhododendron mindenhol. Tobzódás a virágözön gyönyörében.

Az épületek frissen cserepezve-vakolva, de mind kivétel nélkül, az építkezési stílus azonos, a városka egységes képet mutat.

A buja, sűrű növényzet meghálálja a sok esőt, párás légkört. Ebből következik, hogy az esernyő hasznos kellék a mindennapokban, s nem árt, ha nálunk van.

Benyomások

Másodjára talán egyfajta feelinget, atmoszférát érzékel az ember, amelyeket egyesével talán nem is tud értékelni a messziről jött, kíváncsi utazó. De a sok apró benyomás összeáll, és egy leírható hangulattá válik, amelyeket ezekkel a szavakkal jelölnék meg: rend, biztonság, célszerűség.

Szolgáltatás tekintetében mindenkifelett a vendég kedve. Egy pékségben, ahol volt kávéfőző gép, bocsánatot kértek tőlünk, amiért nem tudtunk kávé inni, mert a gép elromlott.

Életkörülmények

Ettünk-ittunk - aludtunk-éltünk. Kényelmes ágyak, forró víz, mindenhol van papír, szappan, hajszárító, kéztörölő.

Isteni a barna zsemle, és gyümölcssaláta. Csak a kávé lötyty, de nagyon.

Utolsó napra azért felfedeztük a reggel már nyitva lévő pékséget, ahol lehetett kapni kicsi fekete eszpresszót. ☺

Tények

Természetesen elképesztő mennyiségű információt tudtunk meg az elmúlt héten. Ebből kihámozni, hogy valójában hogy is mennek a dolgok, nem könnyű.

„[Alsó-Szászország németül](#) *Niedersachsen*, szövetségi tartomány [Németország](#) északnyugati részén fekszik. Az ország összterületének 19%-át foglalja el, 47 618 km²-es területével Németország második legnagyobb tartománya, a lakosság száma alapján pedig a negyedik helyen áll. 38 járása van, ebből az egyik Ammerland. A [mezőgazdaság](#) már régóta fontos helyet foglal el a tartomány gazdaságában. Főként gabonaféléket és kap ásnövényeket

termelnek. Az északi és északnyugati részekben homokos a föld, ezért itt fűtermesztéssel foglalkoznak. Délen cukorrépát is termelnek, de jelentős szerepet játszik az állattenyésztés is. A tartomány szolgáltatja az ország tejtermelésének 20 %-át (Bajorország után - 30 % - a legtöbbet).

Bad Zwischenahn a legnagyobb település Ammer kerületében, amely Oldenburgtól nyugatra található. Számos látnivaló található a városban, mint pl. St.-Johannes-Templom, Ekern malom, Rügenwalder malom, Specken múzeum, valamint említésre méltó a minden évben megrendezésre kerülő Jazz Fesztivál.”¹

De mi nem turistalátványosságokat kerestünk csupán. Azért mentünk, hogy a Németországban jól működő duális szakképzésről szerezzünk itthon is hasznosítható információkat.

A nálunk éppen most zajló változások alapján kialakuló rendszer egyre inkább a német szakképzési szisztémára kezd hasonlítani.

¹ <http://szallashelyek-utazas.info/bad-zwischenahn/>

német szakképzési rendszer	magyar szakképzési rendszer
<p>„Szakgimnázium (Fachgymnasium)</p> <p>Szakmaorientált gimnázium, mely a reáliskolai vagy az ezzel egyenértékű végzettségre épül. Három év utáni elvégzése (11.-13. osztály) a tanulók alkalmasságát igazolja mindenfajta felsőoktatási tanulmányok folytatásához (=általános érettségi).</p>	<p>Nálunk 2016/17-es tanévtől indul, 3 helyett 4 éves, de a többi tényezőben nagyjából egyezik. Nálunk az érettségi mellé még egy mellék-szakképesítést is szereznek</p>
<p>Szakmai Szakiskola (Berufsfachschule) nappali tagozatos iskola. Látogatásának időtartama legalább 1 év. Az iskolakötelezettség teljesítése után ez az iskolatípus rendszerint önként választható előzetes gyakorlati szakképesítés nélkül a szakmai felkészülés vagy a teljes körű szakképzés céljából. A végén záróvizsgát kell tenni. A két éves iskola elvégzése megfelel a szakiskolai érettséginek, amely egyenértékű a reáliskolai végzettséggel.</p>	<p>A mi rendszerünkben talán a szakmunkás vagy ma szakiskolai végzettséggel lehet összehasonlítani, de nálunk ez is tovább tart, minimum 3 év.</p> <p>A legfőbb különbség, hogy nincs felső korhatár, de az idősebb, huszonéves diákok annyi apanázst kapnak (öszöndíjat), amennyiből meg tud élni, míg nappali képzésben tanul. Kevés az elmélet és sok a gyakorlat.</p>
<p>Duális szakképzés A rendszert azért nevezik duálisnak, mert a képzés két helyen történik: a gazdálkodó szervezetnél (üzemben) és a szakiskolában. Ez a németországi szakképzés központi területe: Minden korcsoportnak kb. 70 százaléka végez valamilyen szakképzést ebben a rendszerben. Az egyes szakmákban a képzés szakképzési (szövetségi szinten hozott) rendeletek alapján történik. Jelenleg kb. 380 a szakképzési rendeletekben elismert szakmák száma. Szakképzési Szerződés Tanuló Gazdálkodó Szakképzési szerződéskötés Tanuló és Gazdálkodó között Már az iskolakötelezettség teljesülése előtt a legtöbb fiatal kezd utánanézni egy lehetséges képzési hely után. Ebben segít a munkaügyi hivatal pályaválasztási szolgálata. De</p>	<p>Erre mi ma még csak törekszünk.</p> <p>A cégek belépése a rendszerbe nehézkes. A tanulószerveződésektől, minden újtól, minden ellenőrizhetőtől, minden többletmunkától, többletköltségtől félnek. Bár valójában ez többletmunkával, a tanulók foglalkoztatásának megszervezésével mindenképpen jár, többletköltséggel nem. De kérdés, hogy mennyi energiája van erre egy magyar cégnek.</p> <p>Egyelőre még bizony az iskola nagyon sokat segít a tanulóknak céget keresni-találni. De ami ma még szokatlan, nem biztos, hogy holnap is az lesz.</p> <p>De az bizonyos, hogy az iskolák és főleg a</p>

nem minden gazdálkodó szervezet lejelenti a munkaügyi hivatal felé a szabad képzési helyeit. Az álláshirdetésekhöz hasonlóan újsághirdetésekből, de ismerősöktől és rokonoktól is értesülnek a fiatalok szabad képzési helyekről. Szintén hasznos lehet a képzési helyek börzije avagy „képzési helyek piaca”, ahol a gazdálkodó szervezetek képzési helyeket kínálnak, és a fiatalok megpályázzák azokat. Sikeres pályázás után a szakképző (gazdálkodó) szervezet és a tanuló illetőleg jogi képviselője a szakképzési törvény szerinti szakképzési szerződést köt egymással. A szakképzési szerződés tartalma - a szakképzés fajtája, tárgyi és időbeli tagozódása valamint célja - a szakképzés kezdete és időtartama - képzési intézkedések a képzési helyen kívül - a napi munka időtartama - a próbaidő hossza - a pénzbeli juttatás kifizetése és összege - a szabadság hossza - a munkaszerződés felmondásának feltételei. „²

tanulók Németországban több helyről is kapnak támogatást, úgy mint munkaügyi hivatal és mezőgazdasági kamara

Mi tehát egy ilyen szakképző intézmény vendégei voltunk. Az első nap az igazgatónő és az igazgatóhelyettes úr mutatta be az iskolát, amely egy meglehetősen nagy képzőközpont. 3000 diák, 160 tanár. Fenntartójuk Ammerland járás, költségvetésük bőséges. Az igazgatónő tájékoztatása szerint Ammerland gazdag, ezért költ sokat az oktatásra is.

² http://www.fesbp.hu/common/pdf/Wolfgang_SonnekHU.pdf

Az oktatás és a szakma szoros kapcsolatot tartanak fenn, s ennek záloga a Mezőgazdasági Kamara. Azt anomáliát, hogy a vállalkozó esetleg csak 1-2 növénykultúrával foglalkozik célirányosan a piachoz igazodva, úgy egyensúlyozzák ki, hogy az Mezőgazdasági Kamara szervez az úgynevezett üzemen kívüli képzést, amely nem az iskolában, nem a cégnél, hanem a kamara üvegházában és az ott kialakított tanhelyen zajlik.

A kamara nagyon sokrétű feladatokat lát el, s én úgy látom, hogy szakképzésben igen fontos szerepe van.

Ő minősíti és ellenőrzi a cégeket. Ő szervezi meg a szakmai vizsgát, az írásbeli részét az iskolában, a gyakorlati részét a cégeknél.

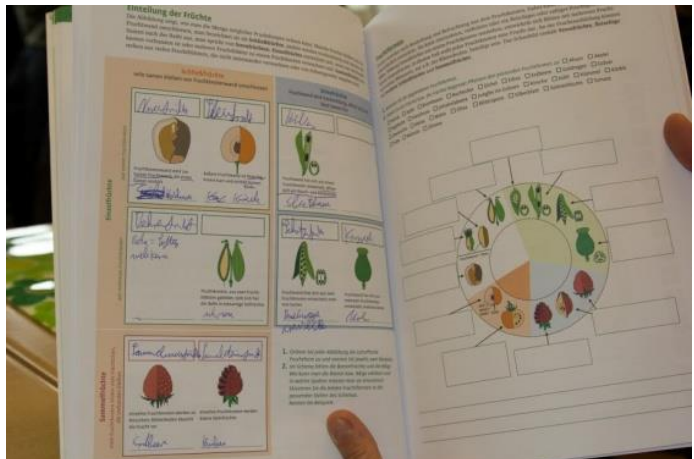
Ő ad tanácsot diákoknak, munkavállalónak, és munkaadónak, ő

foglalkozik a tanulószervezésekkel. Tartja a kapcsolatot az iskolával és a cégekkel is. Kutatóközpontot tart fent, hogy az eredményeinek ismertetésével is segítse őket.

Az egyik vállalkozót megkérdeztük, hogy hány tanulója van, mondta 2. S ha nem szeretne diákkal foglalkozni?- kérdeztük. Olyan nincs - mondta - a kamara nem nézné jó szemmel.

De nemcsak a struktúra tetszett, hanem az oktatási rendszernek még más fontos eleme is. A legizgalmasabb kérdés az átjárhatóság kérdése, és a másik pedig a tanulói motiváció kérdése. Az egyik történet jól megvilágította ezt. A kamara üzemen kívüli képzésén beszélgettünk a gyerekekkel. Az osztály kertész szakiskolai osztály volt, elsősök (a három évből), 4 nap gyakorlat a cégnél, 1 nap iskola, ahol színes taneszközökkel vannak ellátva).

Az egyik fiatalember 27 éves, elmesélte az élettörténetét. Először péknek tanult, de nem tetszett neki, ott hagyta az iskolát, és segédmunkásként dolgozott. Aztán egy idősotthonban dolgozott, majd egy kertészeti üzembe ment, ahol megtetszett neki a munka (és persze feltételezhetően érettebb és felelősségteljesebb lett), a főnökei kedvelték és bíztatták, hogy tanuljon. Így került vissza az iskolába.

Azt mondta bölcsen, hogy érzi a különbséget, milyen volt betanított munkásnak lenni az üzemben, s milyen jó az, akárcsak 1 év után is, hogy már ő tud segíteni a hozzá hasonlóan bekerülő szakképzetlen munkásoknak. Még az is lehet, hogy a mesterképzést is elvégzi-mondta. (A szakiskolai bizonyítvány után 1 év, de előtte 2 év munkagyakorlat kell.) A tanulószervezés révén kapott összeg majdnem fedezi a megélhetést, de még lehet állami támogatást kérni, ha valaki egyedül él. Neki már megvan a helye, alkalmazni fogja a cég, amelyik iskolába küldte. De 2 év múlva elküldik majd egy kicsit, lásson világot, menjen el más cégekhez is, különben beszűkül lesz, kialakul az úgynevezett üzembőség. Aztán pár év múlva, ha akar, újra visszamehet az úgynevezett almamáter céghez.

A mesterekre egyébként igen nagy a kereslet, a 9 fős mesterosztályban már most mindenkinek van helye. Mesterképzésű szakember nélkül a cégek nem foglalkoztathatnak tanulót. A tananyagban van pedagógia-pszichológia, és a vizsgában van tanítási gyakorlati rész. A gyerekek szerint az a legjobb, hogy azt tanulják, ami a vizsgán szükséges.

A tanárban is zajlik az élet. Most éppen azon vitatkoznak, legyen-e csengetés az órák között. Egyesek szerint ez zavaró, ha még nem fejezték be a munkát. Amúgy csak 90 perces órák vannak. Mert 45 perc semmire se elég.

A tanárok heti kötelező óraszámja 24,5 óra. A tantervekben van dokumentumolvasó, számítógép, projektor. A tananyagot a

kerettanterv írja elő egész Németországban, de minden iskola tudja alakítani a saját igényeihez. A munkaközösség összeül és megbeszéli, hogy mit fognak ezen belül. Alapvetően a kamarával kell egyeztetni, hiszen ők jól ismerik a cégek problémáit, így naprakészek tudnak lenni.

Amúgy pedig a tanév elején a tanárok elkészítik a tanmenetet, és felteszik az internetre. Innentől kezdve az ellenőrzés el van intézve, mert mindenki láthatja (diák, szülő, kamara) mit tervezett a tanár és ahhoz képest mit kapott meg a diák.

A 2. évben sok az elméleti anyag az üzembőség, ahol az ott gyakorlaton lévő osztálytársuk mutatja be a céget, és feladatokat is készít (pl: növényismeret stb.) a többieknek

Tanulság

Mondanám, hogy a változás csak rajtunk múlik, kedves kollégák. De nem mondhatom. Annyi múlik csupán rajtunk, akik 1-1 tanulmányi út után lelkes, jobbító szándékkal feltöltek a változásért hajlandó dolgozni, hogy a döntéshozókkal mindenképpen meg kell ismertetniük ezeket a tanulságokat. És ez még nem minden, hiszen egy az egyben nem lehet adaptálni sem a rendszert, sem megoldásokat. A döntéshozók és a szakma (szakképzés és gyakorlat) párbeszéde konszenzusa elengedhetetlen.

Mindenesetre mi továbbra is jó kapcsolatot igyekszünk kialakítani a cégekkel, és ápoljuk is azt. Tervezzük, hogy szeptemberben egy szakmai összejövetelen átbeszéljük a nyári gyakorlatok tapasztalatait és a további teendőket, amelyre majd az igazgatói szakmai kollégium tagjait is várjuk.

És így haladunk majd lépésről lépésre előre...remélhetően. ☺

